

KAIP LR SEIMO NARIAI VIEŠINA SAVO SUSITIKIMUS?

2017 M. RUDENS SESIJA

Viešoji įstaiga „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS) yra tarptautinės organizacijos „Transparency International“ padalinys, veikiantis Lietuvoje nuo 2000 m. TILS - nepolitinė organizacija, bendraujanti ir koordinuojanti savo veiklą tiek su vyriausybinėmis, tiek nevyriausybinėmis organizacijomis Lietuvoje bei užsienyje.

Studiją koordinavo: Ieva Dunčikaitė

Studiją rengė: Sergejus Muravjovas, Ieva Dunčikaitė, Ingrida Palaimaitė

Studijos įžvalgų dizainą paruošė: Lukas Dryžas

„Transparency International“ Lietuvos skyrius dėkoja prie studijos prisidėjusiems savanoriams: Lukai Marijai Urbonaitei, Justei Kalonaitei, Eigirdui Sabaliauskui

Siekiant užtikrinti šioje ataskaitoje pateiktos informacijos tikslumą buvo imtasi visų tam reikalingų priemonių. Vis dėlto „Transparency International“ Lietuvos skyrius negali prisiimti atsakomybės už pasekmes, galinčias atsirasti dėl šios informacijos naudojimo kitais tikslais ar kituose kontekstuose. Ši ataskaita remiasi informacija, kuri buvo prieinama 2018 m. vasario 19-28 dienomis.

„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2018 m.

www.skaidrumas.lt

1. SANTRAUKA IR REKOMENDACIJOS

Šios apžvalgos pagrindinis tikslas – sužinoti, kaip LR Seimo nariai skelbia savo darbotvarkes ir praneša apie susitikimus su įvairių interesų grupių atstovais 2017 m. rudens sesijos metu bei palyginti šiuos rezultatus su 2017 m. pavasario sesijos duomenimis (TILS atliktą studiją galite rasti [čia](#)).

Atliekant tyrimą TILS peržiūrėjo viešose Seimo narių darbotvarkėse, asmeninėse svetainėse ir www.manosusitikimai.lt interneto svetainėje 2017 m. rudens sesijos metu (2017 rugsėjo 10 d. – 2018 vasario 16 d.) pateiktą informaciją apie parlamentarų susitikimus su interesų grupėmis.

Žemiau pateikiame esmines išvagas ir rekomendacijas.

- I. **Trečdaliu daugiau** Seimo narių viešino savo susitikimus su interesų grupėmis 2017m. rudens sesijos metu (60) negu 2017m. pavasario sesijos metu (45);
- II. **Du trečdaliai** Seimo narių viešinančių susitikimus su interesų grupėmis (390 susitikimų iš 496) yra **pirmą kartą išrinkti į LR Seimą**;
- III. **Susitikimų turinys – ne visada aiškus** – neretai nėra nurodoma su kokios organizacijos atstovu susitiko parlamentaras, koks buvo susitikimo tikslas ar tema, kokie klausimai buvo aptariami susitikimo metu.

TILS Seimo nariams siūlo:

- Viešinti visus sutikimus:
 - su interesų grupėmis (asociacijomis, konfederacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, paramos ir labdaros fondais ir kt.);
 - su registruotais lobistais;
 - susitikimus, kurių metu politikas gauna rašytinių pasiūlymų, susijusių su norminių teisės aktų priėmimu, pakeitimu ar panaikinimu.
- Susitikimus viešinti savo darbotvarkėse *Irs.lt* puslapyje, www.manosusitikimai.lt arba pateikiant nuorodas į asmenines svetaines.
- Darbotvarkėse nurodyti, su kokios organizacijos atstovais, kur ir kada susitinkama bei aiškiai įvardinti, kokie klausimai aptariami susitikimo metu.

METODOLOGIJA

Siekdami tyrimo tikslų:

- Tikrinome viešas darbotvarkes, patalpintas *lrs.lt*, *manosusitikimai.lt* ir/arba kitoje Seimo nario svetainėje;
- Skaičiavome, kiek susitikimų su interesų grupėmis paviėšino kiekvienas parlamentaras nuo 2017 m. rugsėjo 10 d. iki 2018 m. vasario 16 d.;
- Analizavome įrašų turinį;
- Skaičiavome, kaip susitikimus viešina skirtingų frakcijų nariai¹;
- Palyginome 2017m. rudens sesijos rezultatus su 2017m. pavasario sesijos rezultatais.

Tyrimė naudojamos sąvokos:

- **Interesų grupė** - tai gyventojų grupė, kuri siekia daryti įtaką priimant politinius ir/arba administracinius sprendimus.
- **Susitikimas su interesų grupe** – susitikimas, kurio metu galimai buvo siekiama dalyvauti priimant sprendimus. Kadangi darbotvarkėse Seimo nariai retai aiškiai nurodo susitikimo tikslą, TILS darė prielaidą kad susitikimai su interesų grupėmis yra susitikimai su: verslininkais, lobistais, verslo įmonėmis, verslo asociacijomis, religinių bendruomenių atstovais, nevyriausybiniėmis ir profesinėmis organizacijomis, asociacijomis (įskaitant paramos, labdaros fondus), akademikais, etc.

Į susitikimų sąrašą nebuvo įtraukti šie susitikimai:

- su valstybės tarnautojais, diplomatais, užsienio delegacijų svečiais ir kitais valstybinių institucijų darbuotojais;
- pernelyg plačiai ir abstrakčiai įvardinti susitikimai, pavyzdžiui, nurodomas tik asmens vardas arba tik sritis, kurioje veikia interesų grupė („susitikimas su aplinkosaugininkais“ ir pan.);
- asmeninėse socialinių tinklų paskyrose paskelbti susitikimai.

¹ Frakcijų paskelbtų susitikimų skaičius yra sudaromas iš frakcijai priklausančių individualių Seimo narių susitikimų skaičiaus. Tai reiškia, kad atsiradus naujai Seimo frakcijai ir/ar parlamentarui pakeitus frakciją, frakcijos susitikimų skaičius tyrimo tikslais yra skaičiuojamas pagal kiekvieną į tam tikrą frakciją patekusio Seimo nario individualių susitikimų skaičių tyrimo laikotarpiu.

2. TYRIMO REZULTATAI

Beveik kas antras Seimo narys viešino, su kokių organizacijų atstovais ir registruotais lobistais susitiko Seimo rudens sesijos metu. Tai yra trečdaliu daugiau parlamentarų negu pavasario sesijos metu. 8 iš 10 visų susitikimų viešino pirmą kartą į Seimą išrinkti Seimo nariai.

Tiriamuoju laikotarpiu parlamentarai iš viso paskelbė 496 susitikimus su interesų grupėmis. Darbotvarkes pradėjo skelbti 38 parlamentarai (žr. priedas nr. 2).

Daugiausiai susitikimų, kaip ir pavasario sesijos metu, paskelbė Liberalų sąjūdžio frakcijos narys Simonas Gentvilas – 47. Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis paskelbė 39 susitikimus, Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis – 37, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos nariai - Arūnas Gumuliauskas – 27, Rima Baškienė ir Vytautas Bakas – po 19 susitikimų (žr. priedas nr. 6).

Iš viso 60 Seimo narių paskelbė bent po vieną susitikimą su interesų grupių atstovais. Trys ketvirtadaliai (77 proc.) Liberalų sąjūdžio, ir daugiau negu pusė (57 proc.) Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijų narių yra deklaravę mažiausiai vieną susitikimą. Mišri Seimo narių grupė turi 3 (50 proc.), Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – 3 (43 proc.), Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – 7 (23 proc.), Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – 2 (17 proc.), Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ 1 (14 proc.) ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos – Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija 1 (13 proc.) atstovą, kuris viešino susitikimus su interesų grupėmis (žr. priedas nr. 3).

Šiuo laikotarpiu daugiausiai susitikimų su interesų grupėmis paskelbė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (259 iš 496) ir Liberalų Sąjūdžio (113 iš 496) frakcijų atstovai (žr. priedas nr. 5).

Šeši komitetų pirmininkai yra pavišinę bent po vieną susitikimą su interesų grupe. Tarp frakcijų seniūnų tik du viešina susitikimus su interesų grupėmis. 11 iš 15 Seimo komitetų pirmininkų ir 5 iš 8 frakcijų seniūnų viešina savo darbotvarkes.

Kaip ir pavasario sesijos metu, daugiausiai paskelbtų susitikimų – su verslo asociacijomis bei verslininkais (191), NVO atstovais (140), mokslo (81), religinių bendruomenių atstovais (20) ir profsąjungomis (16) (žr. priedas nr. 1).

Apie savo susitikimus su registruotais lobistais (4) skelbė 4 politikai: Simonas Gentvilas, Rūta Miliūtė, Monika Navickienė, Algirdas Sysas.

Pagal vidutinį susitikimų skaičių per dieną, aktyviausias 2017 m. rudens sesijos mėnuo – spalio (vidutiniškai 4 susitikimai per dieną).

3. PRIEDAI

PRIEDAS NR. 1. SUSITIKIMAI SU INTERESŲ GRUPĖMIS

	VERSLAI IR VERSLŲ ASOCIACIJOS		NVO		PROFESINĖS SĄJUNGOS		LOBISTAI		KITI SUSITIKIMAI ²	
	RUDUO	PAV.	RUDUO	PAV.	RUDUO	PAV.	RUDUO	PAV.	RUDUO	PAV.
Susitikimų skaičius	191	185	140	170	16	20	4	5	145	96
Proc. nuo visų susitikimų	38,5%	38,9%	28,2%	35,7%	3,2%	4,2%	0,8%	1,1%	29,2%	20,2%

PRIEDAS NR. 2. PARLAMENTO NARIŲ ATSKAITINGUMAS

	VIEŠA DARBOTVARKĖ		BENT VIENAS VIEŠAS VIDINIS SUSITIKIMAS ³		BENT VIENAS VIEŠAS SUSITIKIMAS SU INTERESŲ GRUPE	
	RUDUO	PAVASARIS	RUDUO	PAVASARIS	RUDUO	PAVASARIS
Skaičius	96	58	88	54	60	45
Proc. nuo visų Seimo narių	68%	41%	62%	38%	43%	32%

² | šią kategoriją sujungti susitikimai su mokslo (81; 16,3%), religinių bendruomenių (20; 4%), medicinos (12; 2,4%) atstovais, susitikimai su ūkininkais (8; 1,6%), susitikimai su meno (7; 1,4%) ir sporto sričių atstovais (6; 1,2%) bei kiti susitikimai (su teisininkais (4), urėdais (3), kultūros įstaigų atstovais (3) ir ekspertais (1)).

³ | šią kategoriją patenka parlamentarų viešiniai vidiniai susitikimai (susitikimai su kitais politikais, valstybės tarnautojais), jie tyrime nepriskiriami prie susitikimų su interesų grupėmis.

PRIEDAS NR. 3. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: SUSITIKIMŲ SU INTERESŲ GRUPĖMIS VIEŠINIMAS

FRAKCIJA	FRAKCIJOS DYDIS		VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS		VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE	
	RUDUO	PAVASARIS	RUDUO	PAVASARIS	RUDUO	PAVASARIS
„Tvarka ir teisingumas“	7	7	1	1	14%	14%
Liberalų sąjūdžio	13	14	10	7	77%	50%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos – Krikščioniškų šeimų sąjungos	8	8	1	0	13%	0
Lietuvos socialdemokratų darbo	12	19	2	2	17%	11%
Lietuvos socialdemokratų partijos	7		3		43%	
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	56	57	32	27	57%	47%
Mišri Seimo narių grupė	6	5	3	3	50%	60%
Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų	31	31	7	5	23%	16%

PRIEDAS NR. 4. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: DARBOTVARIŲ VIEŠINIMAS

FRAKCIJA ⁴	FRAKCIJOS DYDIS		VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS		VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE	
	RUDUO	PAVASARIS	RUDUO	PAVASARIS	RUDUO	PAVASARIS
„Tvarka ir teisingumas“	7	7	2	1	29%	14%
Liberalų sąjūdžio	13	14	12	9	92%	64%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos – Krikščioniškų šeimų sąjungos	8	8	2	0	25%	0
Lietuvos socialdemokratų darbo	12	19	6	5	50%	26%
Lietuvos socialdemokratų partijos	7		6		86%	
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	56	57	48	35	86%	61%
Mišri Seimo narių grupė	6	5	4	3	67%	60%
Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų	31	31	16	5	52%	16%

⁴ Eilės tvarka pateikiama pagal *lrs.lt* duomenis.

PRIEDAS NR. 5. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: PAVIEŠINTŲ SUSITIKIMŲ SKAIČIUS

FRAKCIJA	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		SUSITIKIMŲ DALIS	
	RUDUO	PAVASARIS	RUDUO	PAVASARIS
„Tvarka ir teisingumas“	2	8	0,4%	2%
Liberalų sąjūdžio	113	106	24,7%	22%
Lietuvos lenkų rinkimų akcijos – Krikščioniškų šeimų sąjungos	1	0	0,2%	0
Lietuvos socialdemokratų darbo	12	8	2,6%	2%
Lietuvos socialdemokratų partijos	22		4,8%	
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	259	317	56,7%	67%
Mišri Seimo narių grupė	20	16	4,4%	3%
Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų	28	20	6,1%	4%

PRIEDAS NR. 6. ATSKAITINGUMO LYDERIAI

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	RUDUO	PAVASARIS		
Simonas Gentvilas	47	48	1	LSF
Viktoras Pranckietis	39	35	1	Seimo Pirmininkas
Saulius Skvernelis	37	23	1	LVŽSF
Arūnas Gumuliauskas	27	14	1	LVŽSF
Vytautas Bakas	19	0	1	LVŽSF
Rima Baškienė	19	6	4	LVŽSF

⁵ Trumpiniai:

Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ – TTF,

Liberalų sąjūdžio frakcija – LSF,

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos – Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – LLRA-KŠSF,

Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – LSDDF,

Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – LSDPF,

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – LVŽSF,

Mišri Seimo narių grupė – MG,

Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – TS-LKDF.

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	RUDUO	PAVASARIS		
Dovilė Šakalienė	16	13	1	LSDPF
Algimantas Kirkutis	15	0	1	LVŽSF
Virginija Vingrienė	15	30	1	LVŽSF
Vitalijus Gailius	13	0	2	LSF
Arūnas Gelūnas	12	18	1	LSF
Jonas Jarutis	11	8	1	LVŽSF
Virginijus Sinkevičius	11	20	1	LVŽSF
Aušrinė Armonaitė	10	16	1	LSF
Edmundas Pupinis	10	6	3	TS-LKDF
Gintaras Steponavičius	10	5	5	MG
Dainius Gaižauskas	9	11	1	LVŽSF
Eugenijus Gentvilas	9	0	3	LSF
Aušra Maldeikienė	9	10	1	MG
Juozas Baublys	8	0	1	LSF
Asta Kubilienė	8	2	1	LVŽSF
Linas Antanas Linkevičius	8	3	2	LSDDF
Bronius Markauskas	8	41	2	LVŽSF
Rūta Miliūtė	8	11	1	LVŽSF
Aušra Papirtienė	8	0	1	LVŽSF
Dainius Kepenis	7	2	1	LVŽSF
Gediminas Vasiliauskas	7	0	1	LVŽSF
Virgilijus Alekna	6	2	1	LSF
Viktorija Čmilytė-Nielsen	6	7	2	LSF
Monika Navickienė	6	4	1	TS-LKDF
Virgilijus Poderys	6	4	1	LVŽSF

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	RUDUO	PAVASARIS		
Guoda Burokienė	5	17	1	LVŽSF
Kęstutis Mažeika	5	0	1	LVŽSF
Arvydas Nekrošius	5	4	1	LVŽSF
Žygimantas Pavilionis	5	0	1	TS-LKDF
Algirdas Sysas	5	5	6	LSDPF
Aurelijus Veryga	5	36	1	LVŽSF
Arvydas Anušauskas	4	2	3	TS-LKDF
Rimantė Šalaševičiūtė	4	0	2	LSDDF
Stasys Tumėnas	4	1	1	LVŽSF
Aurimas Gaidžiūnas	3	1	1	LVŽSF
Povilas Urbšys	3	2	1	LVŽSF
Vida Ačienė	2	9	1	LVŽSF
Kęstutis Bartkevičius	2	8	2	TTF
Antanas Baura	2	0	3	LVŽSF
Aušrinė Norkienė	2	0	1	LVŽSF
Kęstutis Smirnovas	2	0	1	LVŽSF
Zenonas Streikus	2	4	1	LVŽSF
Linas Balsys	1	1	2	MG
Sergejus Jovaiša	1	0	1	TS-LKDF
Vytautas Juozapaitis	1	0	2	TS-LKDF
Ričardas Juška	1	2	1	LSF
Ramūnas Karbauskis	1	0	3	LVŽSF
Vytautas Kernagis	1	3	1	TS-LKDF
Laimutė Matkevičienė	1	2	1	LVŽSF
Naglis Puteikis	1	0	4	LVŽSF

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	RUDUO	PAVASARIS		
Irina Rozova	1	0	3	LLRA-KŠSF
Julius Sabatauskas	1	0	5	LSDPF
Tomas Tomilinas	1	6	1	LVŽSF
Gintaras Vaičekuskas	1	0	1	LSF